

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 368/2022-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou KRALIK & PARTNERS s. r. o., IČO 50 061 151, 29. augusta 2B, Bratislava, proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 10C 52/1996-628 z 18. januára 2017, rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Co/202/2017-695 zo 6. septembra 2017 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5Cdo/86/2018 z 25. februára 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. mája 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva vlastníť majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10C 52/1996-628 z 18. januára 2017, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6Co/202/2017-695 zo 6. septembra 2017 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 5Cdo/86/2018 z 25. februára 2021. Sťažovateľka navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutia a vrátiť vec na ďalšie konanie, priznať jej primerané finančné zadostučinenie v sume 10 000 eur, ako aj náhradu trov konania v sume 460,90 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 30. júla 1996 žalobu vo veci vydania náhradného pozemku alebo zaplata sumy 1 650 000 Sk a následne 30. novembra 1996 žalobu, ktorou sa domáhala určenia, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti s celkovou výmerou

1104 m², zapísanej na LV [REDACTED] vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálnym odborom, nachádzajúcim sa v katastrálnom území [REDACTED] na parcelách: parc. č. [REDACTED] s výmerou 917 m² – záhrada pozostávajúca z dielu č. 1 z parc. č. [REDACTED] s výmerou 538 m², z dielu č. 2 z parc. č. [REDACTED] s výmerou 369 m², z dielu č. 3 z parc. č. [REDACTED] s výmerou 10 m², parc. č. [REDACTED] s výmerou 20 m², parc. č. [REDACTED] s výmerou 19 m², parc. č. [REDACTED] s výmerou 18 m², parc. č. [REDACTED] s výmerou 19 m², parc. č. [REDACTED] s výmerou 17 m², parc. č. [REDACTED] s výmerou 19 m², parc. č. [REDACTED] s výmerou 18 m², parc. č. [REDACTED] s výmerou 18 m², parc. č. [REDACTED] s výmerou 19 m², parc. č. [REDACTED] s výmerou 20 m² (ďalej len „nehnutelnosť“) proti štyrom žalovaným: 1. Okresnému úradu Bratislava I, 2. Stavebnému bytovému družstvu Bratislava I, 3. hlavnému mestu Bratislava a 4. Magistrátu hlavného mesta Bratislava. Okresný súd tieto žaloby z dôvodu dodržania zásady hospodárnosti konania svojím uznesením č. k. 10C 52/1996-57 z 27. novembra 2006 spomínané veci spojil do spoločného konania vedeného pod sp. zn. 10C 52/1996. V predmetnom konaní došlo postupne na základe návrhov sťažovateľky k zmenám žaloby vo vzťahu k predmetu konania, ako aj okruhu žalovaných.

3. Okresný súd v preskúvanom konaní rozhodol rozsudkom č. k. 10C 52/1996-110 z 3. apríla 2002, ktorým žalobu sťažovateľky ako nedôvodnú zamietol. Krajský súd uznesením č. k. 12Co546/02-151 z 26. novembra 2003 následne tento rozsudok voči žalovaným v prvom, druhom a treťom rade zrušil a v zostávajúcej časti potvrdil.

4. V poradí druhým rozsudkom okresného súdu bola žaloba sťažovateľky zamietnutá pre nepreukázanie jej aktívnej legitímácie v konaní. Sťažovateľka proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie.

5. Rozsudok okresného súdu bol následne potvrdený rozsudkom krajského súdu a doručený sťažovateľke 5. októbra 2017. Sťažovateľka 4. decembra 2017 podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

6. Rozsudkom najvyššieho súdu sťažovateľke doručeným 25. marca 2021 bolo dovolanie proti rozsudku krajského súdu zamietnuté.

7. Sťažovateľka namietala, že napadnutými rozhodnutiami súdov zúčastnených na rozhodovaní v tejto veci došlo k porušeniu ňou označených práv v dôsledku:

a) nesprávneho procesného postupu spočívajúceho v nepripojení veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 12C 311/2004 (žaloba o zaplatenie nájomného za užívanie sporného pozemku iniciovaná sťažovateľkou 27. augusta 2004) súvisiacej s preskúvanou vecou;

b) opakovaného zamietnutia návrhov sťažovateľky na pristúpenie Slovenskej republiky, zastúpenej Okresným úradom Bratislava, pozemkovým a lesným odborom, do tohto konania na strane žalovaného;

c) skončenia konania vo veci samej rozsudkom okresného súdu ešte pred rozhodnutím o jej odvolaní proti uzneseniu, ktorým bol zamietnutý jej návrh na zmenu žaloby;

d) nevykonania sťažovateľkou navrhnutých dôkazov týkajúcich sa preukázania skončenia vyvlastnenia spornej nehnuteľnosti, resp. finančného vyporiadania vyvlastnenia, ktoré bolo

v danom čase podmienkou pre začatie výstavby na spornej nehnuteľnosti, ako aj politickej perzekúcie pôvodného vlastníka spornej nehnuteľnosti;

e) nesprávne posúdenie prejudiciálnej otázky, či došlo/nedošlo k platnému vyvlastneniu spornej nehnuteľnosti, pretože svoj záver založili len na výpovedi svedka [REDAKOVANÉ], ktorého vierohodnosť je podľa sťažovateľky pochybná jednak vzhľadom na časový odstup od vyvlastnenia spornej nehnuteľnosti, ako aj vzhľadom na jeho funkčné zaradenie v danom čase (svedok vykonával stavebnotechnický dozor);

f) krajský súd sa vo svojom rozsudku nevyporiadal s absenciou originálu samotného vyvlastňovacieho rozhodnutia z 23. marca 1967, ktoré sa v spise nenachádza, ďalej s námietskou vyplatenia len čiastočnej náhrady, resp. nevyplatenia druhej časti sumy za vyvlastnenie spornej nehnuteľnosti pozemkov a z tejto skutočnosti vyplývajúceho nesplnenia zákonnej podmienky začatia výstavby na spornom pozemku, a napokon ani s námietskou, podľa ktorej pôvodní vlastníci reálnu ponuku na náhradný pozemok nikdy nedostali;

g) vyvlastnenie spornej nehnuteľnosti neprebehlo v zmysle vyhlášky č. 144/1959 Ú. L. ani v súlade s v tom čase platným zákonom č. 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov;

h) v preskúmanom konaní sa nepreukázalo, že sporná nehnuteľnosť prešla do správy hlavného mesta Bratislava, čo svedčí podľa sťažovateľky o tom, že ju nadobudla právoplatne na základe dedenia.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základných práv na ochranu majetku a na súdnu ochranu (čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) v dôsledku procesných väd v postupe súdov zúčastnených na rozhodovaní v tejto veci (nepripojenie súvisiacej veci, nesprávne ustálenie okruhu strán sporu, resp. účastníkov konania, nevykonanie navrhnutých dôkazov, predčasné skončenie konania, pred rozhodnutím o odvolaní proti uzneseniu o zmene žaloby), ako aj nedostatočným odôvodnením napadnutých rozhodnutí.

II.1. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom okresného súdu:

9. V súvislosti s namietaným porušením označených práv rozsudkom okresného súdu ústavný súd v prvom rade poukazuje na čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Z tohto princípu vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (pozri II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09).

10. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu bol prípustný opravný prostriedok (odvolanie), ktorý sťažovateľka využila, a preto právomoc poskytnúť ochranu ňou označených práv mal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

II.2. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu:

11. Sťažovateľka podala proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, v nadväznosti na čo odvíja lehotu na podanie ústavnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku krajského súdu odo dňa doručenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, t. j. od 25. marca 2021. Ústavnému súdu bola ústavná sťažnosť sťažovateľky doručená 17. mája 2021.

12. Sťažovateľka v rámci odôvodnenia svojej ústavnej sťažnosti vo vzťahu k namietanému porušeniu svojich označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu rozporovala ním ustálené skutkové závery vyplývajúce z vykonaného dokazovania týkajúce sa platného vyvlastnenia spornej nehnuteľnosti.

13. V tejto súvislosti poukazuje ústavný súd na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Uvedený záver je možné mutatis mutandis vzťahovať aj na rozhodnutie o dovolaní. Už uvedené závery zahŕňajú aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09). Vychádzajúc z uvedeného, právneho názoru, ústavný súd v potrebnom rozsahu preskúmal právne závery krajského súdu, ako aj okresného súdu.

14. Z obsahu rozsudku okresného súdu vyplýva, že sťažovateľka tvrdenie o svojom vlastníckom práve sporného pozemku založila na zápise jej vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností z titulu dedičských rozhodnutí po pôvodnom vlastníkovi spornej nehnuteľnosti. Okresný súd po vykonanom dokazovaní konštatoval, že sťažovateľka nepreukázala, že ona alebo jej právni predchodcovia v čase ich smrti boli vlastníkmi spornej nehnuteľnosti. V konaní pred okresným súdom bolo preukázané, že sporná nehnuteľnosť bola účinne vyvlastnená rozhodnutím odboru výstavby ObNV Bratislava 3 – Vinohrady č. výst. 405/1967/330 z 23. marca 1967 (ďalej aj „rozhodnutie o vyvlastnení spornej nehnuteľnosti“) za náhradu (8 121,60 Kčs), ktorá bola právnym predchodcom sťažovateľky vyplatená postupne po rozhodnutí Ministerstva financií SSR č. F9786/1969-maj/F z 22. mája 1969 o udelení výnimky pôvodným vlastníkom z ocenenia sporného pozemku (najprv časť novoučenej ceny nehnuteľnosti v sume 6 400 Kčs a následne im bola opakovane zaslaná aj suma 1721,60 Kčs určená v rozhodnutí o vyvlastnení spornej nehnuteľnosti, ktorú po jej prvom zaslaní odmietli právni predchodcovia sťažovateľky prevziať, pozn.) prostredníctvom finančných poukazov Štátnej sporiteľni Bratislava – mesto, a napokon bolo taktiež preukázané, že v tomto prípade došlo k naplneniu účelu vyvlastnenia (výstavba bytového komplexu na [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] ulici v [REDAKOVANÉ]). Na základe rozhodnutia o vyvlastnení

sporného pozemku teda prešlo vlastnícke právo k nemu na Čsl. štát podľa § 132 Občianskeho zákonníka.

15. Okresný súd v svojom rozsudku ďalej vysvetlil, že z dôvodu hospodárnosti žalobu o vydanie náhradného pozemku alebo zaplatenie náhrady za spornú nehnuteľnosť vedenú pod sp. zn. 10C 52/1996 spojil do spoločného konania so žalobou sťažovateľky podanou 30. júla 1996 vedenou neskôr pod sp. zn. 10C 242/2005, ktorou sa domáhala určenia vlastníckeho práva spornému pozemku, ktorá bola založená na tom istom skutkovom základe len s odvolaním sa na chybné rozhodnutia štátnych a správnych orgánov bývalého nedemokratického režimu, ktoré rieši zákon č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z. z.“). Okresný súd vo vzťahu k možnosti uplatnenia právnych nárokov vyplývajúcich zo zákona č. 503/2003 Z. z. sťažovateľkou poukázal na skutočnosť, že aj v tomto konaní by pre navrátenie spornej nehnuteľnosti bola povinná preukázať buď existenciu spornej nehnuteľnosti, ktorá nikdy neslúžila na účel, na ktorý bola vyvlastnená alebo vyvlastnenie spornej nehnuteľnosti bez náhrady, čo však dôkazná situácia v predmetnej veci vylúčila.

16. Okresný súd napokon dospel k záveru, že sťažovateľka opierala svoj nárok o dedičské rozhodnutia, ktoré majú len deklaratórny charakter a po vykonanom dokazovaní sa zistilo, že neboli vydané v súlade s právnym stavom vzťahujúcim sa na spornú nehnuteľnosť. Na základe uvedeného bola žaloba sťažovateľky rozsudkom okresného súdu zamietnutá.

17. Ústavný súd sa oboznámil taktiež s obsahom rozsudku krajského súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu o zamietnutí žaloby sťažovateľky.

18. Krajský súd v rámci odôvodnenia svojho rozsudku, ktorým zamietol odvolanie sťažovateľky ako nedôvodné vo vzťahu k argumentácii spochybňujúcej predovšetkým skutkové závery rozsudku okresného súdu, uviedol, že napriek tomu, že sa v spise v predmetnej veci nenachádza originál rozhodnutia o vyvlastnení spornej nehnuteľnosti, jeho existenciu považoval za nepochybne preukázanú z rozhodnutia Komisie pre výstavbu ObNV Bratislava 3 – Vinohrady č. výst. 753/1967/330 z 30. mája 1967 (ďalej len „rozhodnutie Komisie“), ktorým bolo zamietnuté odvolanie pôvodného vlastníka proti spomínanému rozhodnutiu o vyvlastnení. Z tejto skutočnosti vyvodil krajský súd záver, podľa ktorého vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti nadobudol Čsl. štát. Právny predchodca sťažovateľky, resp. pôvodný vlastníak v čase svojej smrti (1993) teda nemohol byť vlastníkom spornej nehnuteľnosti, ktorá z tohto dôvodu nemala byť ani predmetom dedičského konania po ňom. Krajský súd v súvislosti so zápisom sťažovateľky ako vlastníčky spornej nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností ďalej zdôraznil, že údaje v katastri nehnuteľností sú hodnoverné a záväzné iba za predpokladu, že sa nepreukáže ich opak. Následne krajský súd poukázal na skutočnosť, že právne nároky sťažovateľky nemajú žiadny zákonný podklad. Dôvodil tým, že sťažovateľka je zapísaná ako vlastníčka spornej nehnuteľnosti, a preto nemôže mať záujem na žalobe o určenie vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti, ďalej tým, že právo na náhradný pozemok sa podľa platných právnych predpisov vydáva v správnom konaní príslušným pozemkovým úradom, a napokon tým, že ani nárok na zaplatenie trhovej ceny sporného pozemku nevyplýva zo žiadneho zákonného nároku. V závere poukázal krajský súd na to, že pokiaľ by aj bola vlastníčkou spornej nehnuteľnosti (čo v predmetnom konaní preukázané nebolo), so svojimi

finančnými nárokmi by sa mohla obrátiť len na subjekty, ktoré spornú nehnuteľnosť užívajú, preto by z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie žalovaných táto jej žaloba nebola taktiež dôvodná.

19. Ústavný súd predovšetkým považuje za potrebné zdôrazniť, že v predmetnej veci išlo o konanie ovládané zásadou kontradiktórnosti, v ktorom došlo k stretu protichodných tvrdení stranami sporu, resp. účastníkmi konania ohľadom vlastníckeho práva sťažovateľky k spornej nehnuteľnosti. Záver krajského súdu o neunesení dôkazného bremena sťažovateľkou, t. z. o nepreukázaní vlastníckeho práva sťažovateľky k spornej nehnuteľnosti, rozporuje sťažovateľka tvrdením o neexistencii originálu rozhodnutia o vyvlastnení spornej nehnuteľnosti a poukazovaním na nesplnenie podmienok vyvlastnenia predovšetkým nevyplatenie finančnej náhrady. Krajský súd sa však v odôvodnení svojho rozsudku s týmito argumentmi dotýkajúcimi sa skutkového základu veci riadne vypořiadal poukázaním na dôkazy predovšetkým listinné, obsah ktorých jednoznačne, zrozumiteľne a logicky odporuje tvrdeniam sťažovateľky. S ohľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že skutkové i právne závery vyslovené v rámci odôvodnenia rozsudku krajského súdu, na ktorých je tento rozsudok založený, považuje za závery z ústavného hľadiska plne akceptovateľné. Samotný nesúhlas sťažovateľky s rozsudkom krajského súdu nemôže sám osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto rozhodnutia a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným.

20. Vzhľadom na uvedené bola ústavná sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

II.3. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom najvyššieho súdu:

21. Sťažovateľka namietala nedostatočnosť odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu, v ktorom sa tento súd nevypořiadal s jej argumentáciou predloženou v predmetnom konaní.

22. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom rozsudku najvyššieho súdu, ktorým rozhodol o sťažovateľkou podanom dovolaní, ktorého prípustnosť odôvodnila § 420 písm. f) CSP, t. j. tvrdením, že jej boli odňaté procesné práva v takej miere, že bolo porušené jej právo na spravodlivý proces. K argumentácii sťažovateľky, ktorá sa čo sa týka svojho obsahu v podstate zhodovala s argumentáciou predloženou v jej ústavnej sťažnosti, najvyšší súd vo svojom rozsudku v podstatnom uviedol:

a) k námietke sťažovateľky o absencii originálu rozhodnutia o vyvlastnení spornej nehnuteľnosti poukázal na odôvodnenie rozsudku krajského súdu, ktorý mal existenciu tohto rozhodnutia za nepochybne preukázanú z obsahu rozhodnutia Komisie o jej odvolaní podanom proti rozhodnutiu o vyvlastnení spornej nehnuteľnosti;

b) vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa nevyplatenia celej náhrady za vyvlastnený pozemok pôvodným vlastníkom najvyšší súd poukázal na rozsudok krajského súdu, v ktorom poukázal na viaceré listinné dôkazy, a síce rozhodnutie Ministerstva financií SSR č. F9786/1969-maj/F z 22. mája 1969 o udelení výnimky pôvodným vlastníkom z ocenenia sporného pozemku, pričom suma 8121,60 Kčs určená týmto rozhodnutím mala byť vyplatená prostredníctvom Štátnej sporiteľni Bratislava – mesto finančnými poukazmi, ktoré si pôvodní vlastníci odmietli prevziať;

c) k námietke existujúceho zápisu vlastníckeho práva sťažovateľky k spornej nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností najvyšší súd poukázal na rozsudok krajského súdu, v ktorom tento súd

konštatoval, že údaje katastra nehnuteľností sú hodnoverné a záväzné iba za predpokladu, že sa nepreukáže opak, pričom prednosť má vždy skutočný stav pred stavom zapísaným v katastri nehnuteľností, navyše najvyšší súd konštatoval, že zápis vlastníckeho práva štátu do vtedajšej evidencie nehnuteľností nemal konštitutívne účinky, preto ho nebolo potrebné riešiť v základnom konaní;

d) vo vzťahu k námietke nesprávneho postupu súdu spočívajúceho v zamietnutí návrhu na spojenie vecí najvyšší súd poukázal na rôznosť predmetov dotknutých konaní (určenie vlastníckeho práva a zaplatenie nájomného za užívanie sporného pozemku), ktorá bola podľa neho určujúca z hľadiska posúdenia splnenia zákonných podmienok pre spojenie dotknutých vecí na spoločné konanie okresným súdom v preskúmvanom konaní;

e) k námietke postupu okresného súdu, ktorým došlo k rozhodnutiu vo veci samej predtým, než bolo rozhodnuté v preskúmvanom konaní o jej odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na zmenu žaloby, najvyšší súd poukázal na skutočnosť, že platný právny poriadok proti uzneseniu o pripustení/nepripustení návrhu na zmenu žaloby odvolanie nepripúšťa, preto ani vydanie uznesenia krajského súdu o odmietnutí odvolania proti nemu, aj keď po právoplatnom skončení konania vo veci samej, nemôže mať vplyv na výsledok samotného konania, a napokon dodal, že táto námietka sťažovateľky bola vznesená až po uplynutí dovolacej lehoty, a aj z tohto dôvodu nebola spôsobilá založiť prípustnosť dovolania;

f) v súvislosti s námietkou nevykonania navrhovaných dôkazov najvyšší súd v prvom rade konštatoval, že k porušeniu sťažovateľkiných práv by v tejto súvislosti mohlo dôjsť, iba ak by išlo o nevykonanie kľúčového dôkazu so zásadným vplyvom na výsledok sporu, zdôvodnil nevykonanie ďalších dvoch ňou navrhnutých dôkazov pre ich irelevantnosť (dopyt na Slovenskú sporiteľňu a. s. a predloženie výpisov listov vlastníctva spornej nehnuteľnosti), následne poukázal na zásadu voľného hodnotenia dôkazov súdom, ktorý posudzuje všetky v konaní predložené dôkazy, t. z. nielen originály listín, ale aj fotokópie listín, ktoré hodnotí jednotlivo aj v ich vzájomných súvislostiach, a dospel k záveru, že nevykonanie dôkazov podľa predstáv sťažovateľky nie je postupom, ktorým by jej súd odňal možnosť konať pred súdom;

g) k argumentácii sťažovateľky týkajúcej sa spochybnenia svedka najvyšší súd poukázal na jeho funkčné zaradenie, v rámci ktorého mal vedomosť o vyvlastňovacom konaní, ďalej na jeho povinnosť vypovedať pravdu, o ktorej bol tento svedok poučený, ako aj na skutočnosť, že okrem námietky perzekvovania pôvodného vlastníka, ďalšie pochybnosti o dôveryhodnosti svedka boli v konaní sťažovateľkou prednesené až neskôr postupne, napokon zdôraznil, že v základnom konaní súdy nevychádzali len z tejto svedeckej výpovede, ktorú navyše vyhodnotili aj vo vzájomnej súvislosti s inými dôkazmi;

h) najvyšší súd vo vzťahu k zostávajúcim dvom požadovaným nárokom uviedol, že chápe pocit krivdy sťažovateľky, avšak jej právny predchodca si tento nárok uplatnil na Obvodnom pozemkovom úrade Bratislava I, ktorý jeho žiadosť postúpil Ministerstvu financií Slovenskej republiky a taktiež ona sama si svoj nárok uplatnila na základe zákona č. 503/2003 Z. z. na Obvodnom pozemkovom úrade Bratislava. Následne poukázal na to, že v predmetnej veci nejde o tzv. reštitučný nárok, preto v ňom nemožno rozhodovať o odškodnení ujmy na vlastníckom práve ani o poskytnutí finančnej náhrady z nej vyplývajúcej;

i) po preskúmaní argumentácie sťažovateľky najvyšší súd uzavrel, že dovolanie sťažovateľky síce je v zmysle § 420 písm. f) CSP prípustné, avšak nie je dôvodné, preto ho podľa § 448 CSP zamietol.

23. Ústavný súd po preskúmaní rozsudku najvyššieho súdu dospel k záveru, že najvyšší súd v rámci svojej prieskumnej právomoci naozaj dôsledne a precízne preskúmal tak sťažovateľkou namietané procesné vady preskúmaného konania, ako aj obsah rozsudku krajského súdu z pohľadu zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie v tejto veci. Ústavný súd konštatuje, že rozsudok najvyššieho súdu je založený na dostatočných a relevantných dôvodoch, poskytuje odpoveď na všetky skutkovo i právne významné otázky pre rozhodnutie v tejto veci a navyše rešpektuje aj judikatúru ústavného súdu, v rámci ktorej už vyslovil, že pokiaľ určovacia žaloba obchádza reštitučný predpis, možno jej použitie a priori vylúčiť (pozri rozhodnutia ústavného súdu č. k. I. ÚS 460/2017, I. ÚS 549/2015, I. ÚS 151/2016). V preskúmanom konaní sťažovateľkou zjavne neboli namietané žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali použitie určovacej žaloby ako jediného prostriedku nápravy krívd. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľky ústavný súd považuje za potrebné taktiež poznamenať, že najvyšší súd mal povinnosť reagovať len na tie argumenty, ktoré možno z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovať za rozhodujúce. Skutočnosť, že najvyšší súd nereagoval na jej argument, ktorým nadobudnutie vlastníctva k spornému pozemku, odvodzovala od toho, že sporná nehnuteľnosť neprešla do správy hlavného mesta Bratislava, zjavne nebol kľúčovým dôkazom, ktorý by svojou preukaznou silou bol schopný prevýšiť výpovednú hodnotu zostávajúcich v konaní vykonaných dôkazov. Ústavný súd napokon zdôrazňuje, že samotná nespokojnosť sťažovateľky s uvedenými závermi najvyššieho súdu nesvedčí o arbitrárnosti napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a nemôže byť bez ďalšieho ani dôvodom na vyslovenie porušenia ňou označených práv.

24. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.4. Záver:

25. Vychádzajúc zo všetkých uvedených čiastkových záverov (bod 20 a 24), ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľky je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2022

Peter Straka
predseda senátu